

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

14. An qui ministrat Sacramentum Baptismi, Pœnitentiæ, &c. cum
excommunicatione minori peccet mortaliter, vel saltem venialiter? Ex p. 3.
tr. 4. res. 56.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

afferat indignitatem, aut indecentiam, propter quam fit contra rectam rationem in illa conferre sacramentum. Ego non video hanc impugnationem aliquam speciem probabilitatis habere. Nam suppositum illud est verissimum; quis enim non videt, quod ligatus excommunicatione minori, quam incurrit per communicationem cum excommunicato majori excommunicatione, ut videbimus nunc *infra*, transgreditur preceptum de vitando excommunicato, quod est peccatum veniale? Unde etiam si penitentia commissi peccati, adhuc non habet omnem decentiam, quam habere debent regulariter ministrantes eadem sacramenta, quia illa poena est deformitas sufficiens: licet ergo ibi non esset peccatum, sed per contritionem esset delictum, non sequitur quod illa simplex poena censura non inducat deformitatem, propter quam ministrando in illa peccet. Nam etiam irregularis non habet peccatum, ut puta, quia per contritionem illud deletur, & tamen peccat celebrando propter illam deformitatem poenae irregularitatis. Et haec omnia docet Faber *loc. cit.*

2. Sed his non obstantibus puto opinionem Suarez probabilem esse, quam tueretur novissimè Adamus Tannerus *tom. 4. disp. 6. q. 8. dub. 2. n. 25. Valer. ubi infra*, qui citat Sotum, Ancharanum, Covarr. & Martinum Ledesim. Verum ego puto neque peccare venialiter. Unde Moscolo *in summ. tr. 16. c. 3. n. 2. sic ait.* [La dificultad que a los Autores trae rebueltos es, si el descomulgado con descomunión menor administrando los Sacramentos peca venialmente? y nace la dificultad del cap. ult. de Cler. excom. donde dize. Conferendo tamen graviter peccat. tratando deste descomulgado. Dexadas opiniones y explicaciones parece llano y certissimo, que pues le está prohibida la participación activa de los Sacramentos, que es poderlos administrar por ningun derecho, que ministrando no peca, ni mortal, ni venialmente, y así en las palabras referidas del Capitulo sin duda habla el Pontífice del Clerigo que administra el Sacramento, y juntamente celebra, y este tal peca mortalmente, como el texto dize, graviter, y explicar, que graviter sea venialmente, no se dexa entender bien.] Ita ille, & ego. Unde ex his refellendus est Doctor Sahagun, insignis Canonista Salmantinus, qui, teste Valero *ver. excommunicatio. differ. 3. n. 2.* publicè docuit peccare mortaliter excommunicatum minori excommunicatione, administrando aliis sacramenta, quamvis ea ipse non recipiat.

3. Notandum est tamen hic obiter contra Sylv. *ver. excommunicatio 4. n. 1.* sequutum Paludanum quod confessus excommunicato minori excommunicatione non tenetur reiterare Confessionem; nam, ut bene observat ex Soto Faber *ubi sup.* hoc aperte repugnat verbis textus Canonis, in quibus aperte dicitur quod sacramentum collatum ab huiusmodi excommunicato, non caret sua virtute & effectu. Quod etiam dicit *ibidem* Sylvest. huiusmodi excommunicatum conferendo sacramenta peccare quoad Deum, non quoad Ecclesiam, est falsum, quia cum haec censura fit ab Ecclesia posita, peccat nedum quoad Deum, sed quoad Ecclesiam.

RESOL. XIV.

An quis ministrat Sacramentum Baptismi, Penitentiae, &c. cum excommunicatione minori, peccat mortaliter, vel saltem venialiter? Ex p. 3. tract. 4. Resol. 56.

§. 1. Peccare mortaliter docet Vasq. *in 3. part. tom. 4. tract. de excom. dub. 4. n. 4.* tum ex cap. si celebrat, de cler. excomm. tum ex iure divino; supposita enim excommunicatione in aliquo, irreverentia gravis erit ita sacramenta ministrare.

2. Secunda opinio putat esse in tali administratione tantum peccatum veniale, & ita docent Covarr. *in cap. alma mater. p. 1. §. 8. n. 2.* Sotus *in 4. sent. dist. 12. q. 2. art. 3.* Avila *de cens. part. 2. c. 6. disp. 12. dub. 3.* Medina *in sum. lib. 1. c. 11. §. 6.* Sayr. *de cens. lib. 2. c. 22. n. 17.* Coninch. *de sacrament. disp. 14. dub. 17. n. 264.* Reginald. *in praxi tom. 2. lib. 32. c. 14. n. 242.* & alij.

3. Sed his non obstantibus aliqui docent, ministrantem sacramenta cum excommunicatione minori nullam culpam venialem committere. Et ita tenet Filliuc. novissimè *tom. 2. tr. 13. c. 2. num. 24.* qui respondet ad cap. si celebrat, idem docent Henricq. *lib. 13. cap. 3. n. 5.* & alij; non videtur tamen à priori sententia recedendum, cum in textu expressè dicatur quod peccet.

RESOL. XV.

An excommunicatus denunciatus, & vitandus possit conferre sacramenta?

Et an per accidens in variis casibus etiam nominatim excommunicatus: & vitandus possit excusari à peccato Sacramenta ministrando, qui in textu huius resolutionis explanantur, & tota doctrina huius Resolutionis est valde notanda, & in mente tenenda pro praxi?

Et quid dicendum est de excommunicato tolerato, in quo casus sunt etiam multa valde notanda?

Et docetur, quod excommunicatus etiam non toleratus valide offert Sacrificium Missae, si Sacerdos est, ejusque fructum, qui ex opere operato habetur, valide cui voluerit, applicat, modo hic ejus sit capax. Ex p. 5. tr. 9. Resol. 83.

§. 1. Respondeo excommunicatum denunciatum, qui vitandus communiter appellatur, esse privatum activa sacramentorum communicatione, & sacrificij oblatione, cap. latroes, de Clerico excommunicato ministrante, & cap. si celebrat, eodem tit. idque sub peccato mortali, quia tam gravis materia est actio ministrandi, quam recipiendi sacramentum. Excusatur tamen primò per ignorantiam invincibilem, & naturalem inadvertentiam, cap. Apostolica, de Cler. excom. ministrante. Secundo per necessitatem proveniente ex vi, aut metu gravi, aut articulo, vel periculo mortis, ut constat ex illa, in qua potest esse parvulus non baptizatus. De aliis sacramentis quidam negant, sed idem probabilis est de sacramento Penitentiae, utpote medio juris divini, & per se ad salutem necessario, nec est improbable de sacramento Eucharistiae propter ejus summam utilitatem, & praecipui divini necessitatem. Ita Mercer. *de Sacram. in 3. p. q. 21. dub. 5.* cui adde Guttier. *in qq. can. lib. 1. cap. 1. n. 65.* Raynaud. *de monitor. p. 2. c. 2. n. 23.* & Praeposuit. *in 3. p. q. 2. de excomm. dub. 8. n. 44.* ubi sic ait: Per accidens variis casibus potest excusari à peccato. Primò si excommunicatus etiam nominatim gravi metu adigatur ad celebrandum, modò id non fiat in contemptum Censurae, & Religionis, non peccat celebrando, v. g. si Princeps volens audire Sacrum die Dominico, nec habens alium, quam nominatim excommunicatum, illum gravi metu adigat, ut celebret, hic si non possit commodè declinare, potest

Sup. conter. to in hac Resol. & in Ref. prae- rita, & in tom. 5. tr. 1. Resol. 182. § sed primò.

Sup. hac ignorantia invincibilis, seu inadvertentia naturalis, aut metu gravi, articulo, vel periculo mortis, contentis in hoc textu cursum in Resol. seq. §. ult.

Sup. hoc primò in Resol. seq. à principio, & si placet in tom. 7. tract. 5. lege doctrinam, §. Secundo Resol. 76.